

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol vo veci starostlivosti súdu o t.č. plnoletého **D. F.**, bývajúceho B., za dobu maloletosti zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Moyzesova 2, dieťa rodičov : A. F., bývajúca B. a T. F., bývajúci A., prechodne bytom Š., zastúpený JUDr. R. J., advokátkou v T., o **zvýšenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 28 P 253/2010, o dovolaní otca T. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 357/2012, 11 CoP 98/2013

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súd v Bratislave z 20. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 357/2012, 11 CoP 98/2013 v časti, v ktorej odmietol odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 a nadväzujúci výrok o trovách konania a rozsudok Okresného súdu Pezinok z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 a vec vracia Okresnému súdu Pezinok na ďalšie konanie.

O d m i e t a dovolanie proti uzneseniu Krajského súd v Bratislave z 20. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 357/2012, 11 CoP 98/2013 v časti, v ktorej odmietol odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok z 9. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-28.

O d ô v o d n e n i e

Matka A. F. sa podaným návrhom na Okresnom súde Pezinok dňa 28.9.2010 domáhala zvýšenia výživného na D. F., v tom čase maloletého, zo strany otca zo sumy 1 000 Sk mesačne na sumu 200 € mesačne počnúc dňom 1.9.2010 do budúca s tým, že žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava – vidiek č.k. 11 C 221/94-26 zo dňa 5.6.1995, ktorým bolo určené výživné v sume 1 000 Sk.

Okresný súd Pezinok uznesením z 9. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-28 ustanovil otcovi T. F. opatrovníka pre konanie Z. F., bytom A., ktorá ho bude zastupovať v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 28 P 253/2010.

Okresný súd Pezinok na odvolanie Z. F. (matky otca maloletého) uznesením z 31. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-31 zmenil uznesenie Okresného súdu Pezinok č.k. 28 P 253/2010-28 zo dňa 9.3.2011 tak, že ustanovil otcovi T. F., bytom A., t.č. na neznámom mieste, opatrovníka pre konanie Blanku Šafránkovú, súdnu tajomníčku Okresného súdu Malacky, ktorá bude otca zastupovať v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 28 P 253/2010. V odôvodnení uviedol, že otec maloletého sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava a súdu sa nepodarilo zistiť miesto jeho súčasného pobytu. Predmetné uznesenie bolo doručené opatrovníčke Blanke Šafránkovej 6. apríla 2011, matke maloletého A. F. 7.4.2011 a Z. F. doterajšej opatrovníčke 7.4.2011. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.4.2011. Okresný súd Pezinok rozsudkom z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava – vidiek č.k. 11 C 221/94-26 zo dňa 5. júna 1995 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému D. F., narodenému X. tak, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletému D. F., narodenému X. zvýšil zo sumy 1 000 Sk mesačne na sumu 100 € mesačne od 28.9.2010. Zročné výživné za obdobie od 28.9.2010 do 31.3.2011 v sume 400,80 € uložil otcovi zaplatiť matke spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 50 € až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca uznesením z 20. februára 2013 č.k. 11 CoP 357/2012-69, 11 CoP 98/2013 odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 a proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok z 9. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-28 odmietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že dospel k záveru, že odvolanie bolo podané oneskorene. Pokiaľ ide o odvolanie proti uzneseniu o ustanovení opatrovníka z 8. apríla 2011 (9. marca 2011 – pozn. dovolacieho súdu) č.k. 28 P 253/2010-28, toto navyše v zmysle § 218 ods. 1 písm.e/ O.s.p. zaniklo inak, keď na základe odvolania ustanovenej opatrovníčky otca Z. F. bolo predmetné uznesenie zmenené a to uznesením z 31.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-31, ktorým uznesením bola za opatrovníčku pre otca ustanovená Blanka Šafránková, súdna tajomníčka Okresného súdu Malacky. Pokiaľ ide o odvolanie proti rozsudku z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38, nestotožnil sa s tvrdením otca, že by mu súd prvého stupňa svojím postupom, najmä

ustanovením opatrovníka pre neznámy pobyt jeho osoby odňal možnosť konať pred súdom, resp. že by v postupe súdu pri zisťovaní jeho pobytu došlo k pochybeniam, ktoré mali za následok nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 29 ods. 2 O.s.p. Poukázal na šetrenie vykonané súdom prvého stupňa za účelom zistenia adresy otca, najmä jeho pobytu a má za to, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď otcovi v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil v predmetnom konaní opatrovníka. Rovnako nepochybil, keď za opatrovníka ustanovil v prvom rade príbuznú otca, a to jeho matku uznesením z 9.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-28. Po odvolaní opatrovníka, keďže za opatrovníka nemožno ustanoviť fyzickú, či právnickú osobu proti jej vôli, správne predmetné uznesenie zmenil a uznesením z 31.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-31 ustanovil otcovi opatrovníka, a to Blanku Šafránkovú, súdnu tajomníčku Okresného súdu Malacky v zmysle § 29 ods. 6 O.s.p. Uznesenie o zmene opatrovníka doručil ako Z. F. tak aj Blanke Šafránkovej, ktorá s ustanovením za opatrovníka súhlasila. Správny bol aj postup súdu prvého stupňa, keď vo veci dňa 8. apríla 2011 konal a to napriek neprítomnosti opatrovníčky, keďže sa táto telefonicky ospravedlnila a žiadala vec prejednať v jej neprítomnosti. Dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa otcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom, keď súd prvého stupňa pre neznámy pobyt otca správne aplikoval ustanovenie § 29 ods. 2 O.s.p., po tom, čo vyčerpал všetky dostupné možnosti na zistenie pobytu otca, následne konal s ustanoveným opatrovníkom, ktorému aj doručil rozhodnutie vo veci samej. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3. júna 2011 a pokiaľ otec podal proti rozsudku odvolanie dňa 15.3.2013, odvolanie otca ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. odmietol. Rovnako podľa § 218 ods. 1 písm.a/ a e/ O.s.p. odmietol aj odvolanie otca proti uzneseniu z 9. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-28.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie otec T. F., ktorého prípustnosť odvodzoval ustanovením § 237 písm.b/ a f/ O.s.p. a žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa vo veci samej trpí závažnou procesnou vadou, ktorá spočíva v tom, že ako účastníkovi konania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a to jednak, tým, že súd nedostatočným spôsobom zisťoval adresu jeho pobytu, na ktorej sa v čase konania zdržiaval, resp. adresu, na ktorej v tom čase preberal zásielky a jednak z dôvodu, že mu nebol riadne v konaní ustanovený opatrovník a tento ho nemohol riadne zastupovať. Konanie pred súdom prvého stupňa trpí ďalšou závažnou procesnou vadou, ktorá spočíva v tom, že ako účastník konania nemá procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený. Pokiaľ ide o závažnú

vodu prvostupňového konania v predmetnej veci týkajúcej sa nedostatku v ustanovení opatrovníka pre konanie, táto spočíva v tom, že zmeňujúce uznesenie súdu o ustanovení opatrovníka zo dňa 31.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-31, ktorým mu namiesto jeho matky bola za opatrovníčku pre konanie ustanovená Blanka Šafránková, súdna tajomníčka OS Malacky, v čase konania pojednávania dňa 8.4.2011 nebolo právoplatné. Na tomto pojednávaní pritom súd rozhodol vo veci samej, vydal rozsudok, a to v čase, keď ako účastník konania nebol riadne zastúpený. Navyše, ustanovená opatrovníčka sa na uvedené pojednávanie súdu ani nedostavila a vo veci neposkytla ani žiadne písomné vyjadrenie. Z obsahu spisu však vyplýva, že úradný záznam o telefonickom ospravedlnení opatrovníčky sa nachádza na č.l. 37, ktoré nasleduje a v spise je zaradený až po vyhotovení zápisnice z pojednávania zo dňa 8. apríla 2011. Keďže v úradnom zázname nie je uvedený presný čas prijatia telefonátu, nie je možné dodatočne preskúmať, či a kedy opatrovníčka svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní ospravedlnila, a či súd mohol pojednávať v jej neprítomnosti. Zároveň žiadal, aby dovolací súd rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

Matka a syn vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhli ponechať v platnosti právoplatný rozsudok prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd a/ zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm.c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej

republiky. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie odmietnuté, ktoré nevykazuje žiaden zo znakov uznesenia podľa § 239 ods. 1, 2 O.s.p. Dovolanie preto podľa citovaných ustanovení prípustné nie je.

Vzhľadom na obsah dovolania a zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnúť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce tvrdenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/, b/, d/, e/ a g/ O.s.p. dovolateľ netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ tvrdí, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm.c/ O.s.p., ktorej existenciu vidí predovšetkým v tom, že ako účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený.

Procesnou spôsobilosťou rozumieme samostatne pred súdom konať ako účastník konania. Každému patrí v tomto rozsahu akú má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať

práva a brať na seba povinnosti. Nedostatok procesnej spôsobilosti sa môže reálne vyskytnúť na strane fyzickej osoby ako účastníka konania alebo jeho zákonného zástupcu. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby je totožná so spôsobilosťou vlastnými úkonmi nadobúdať práva a povinnosti v zmysle § 8 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Plnoletosť sa nadobúda dovŕšením 18. roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Fyzické osoby, ktoré nemajú procesnú spôsobilosť, musia byť v konaní zastúpené zástupcom. Nedostatok procesnej spôsobilosti účastníka konania je teda odstrániteľný. Súd postupuje podľa § 104 ods. 2 vhodným opatrením, a to ustanoví zástupcu či osobitného zástupcu (§ 26, § 27, § 30 Občianskeho zákonníka), ustanoví opatrovníka pre prípad nebezpečenstva z omeškania a tiež v prípade, ak to ustanovuje osobitný predpis (§ 29 ods. 1). Ak by sa nepodarilo odstrániť nedostatok tejto podmienky konania, súd by ho musel zastaviť.

Z obsahu spisu je zrejmé, že otec dieťaťa T. F. je procesne spôsobilý, avšak na konaní sa nemohol zúčastniť z iných dôvodov (jeho pobyt pre súdy nebol známy). Dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 237 písm.c/ O.s.p. tvrdený dovolateľom teda neobstojí.

Dovolateľ ďalej tvrdí, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., ktorú existenciu vidí predovšetkým v tom, že súdy nedostatočným spôsobom zisťovali adresu jeho pobytu, na ktorej sa v čase konania zdržiaval, resp. jeho adresu, na ktorej v tom čase preberal zásielky a jednak z dôvodu, že mu nebol riadne v konaní ustanovený opatrovník a ten ho nemohol riadne zastupovať.

O procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Podľa § 29 ods. 2 O.s.p. pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Citované ustanovenie upravuje osobitný inštitút zastúpenia na základe rozhodnutia súdu. Podľa tohto ustanovenia môže súd ustanoviť opatrovníka iba pre účely konania (ad hoc) ak zistí niektorý z dôvodov uvedených v § 29 ods. 2, napr. účastníkovi neznámeho pobytu, alebo účastníkovi, ktorý je síce prítomný, ale nie je schopný sa zrozumiteľne vyjadrovať, t.j. komunikovať so súdom (nemá tzv. postulačnú spôsobilosť), alebo sa nemôže z iných zdravotných dôvodov nielen na prechodnú dobu zúčastniť konania. Spoločným znakom všetkých uvedených prípadov je nutnosť zaistiť ochranu práv takého účastníka, kde súd zistí, že sa sám o svoje práva postarať nemôže. Ustanovenie opatrovníka pre konanie neznamená, že je účastník obmedzený vo svojej procesnej spôsobilosti, účastník sa môže sám kedykoľvek svojich procesných práv ujať za predpokladu, že bude toho schopný, a súd vtedy opatrovníctvo zruší.

Podstatou právnej úpravy nie je uľahčiť (zjednodušiť) súdu procesný postup, ale to, aby súdom ustanovený opatrovník hájil záujmy neprítomného účastníka. Účastníka, ktorého pobyt nie je známy, opatrovník v konaní zastupuje, teda vykonáva procesné práva a povinnosti, ktoré by inak, keby sa konania zúčastnil mohol vykonať sám účastník. Opatrovník za účastníka koná v jeho mene s tým, že procesné následky konania postihujú priamo účastníka. V tomto smere je ustanovenie opatrovníka (zástupcu na základe rozhodnutia) rovnaké ako postavenie zástupcu na základe plnomocenstva (§ 24 až § 28 O.s.p.). Fakultatívne ustanovenie opatrovníka je krajným riešením a prichádza do úvahy až potom, keď zlyhali všetky procesné možnosti, ako zabezpečiť práva osoby, ktorá z rôznych dôvodov nemôže pred súdom konať. O ustanovení opatrovníka súd rozhoduje uznesením, ktoré sa doručuje ustanovenému opatrovníkovi a účastníkovi v závislosti od toho, čo bolo dôvodom jeho ustanovenia (napr. účastníkovi, ktorý sa zo zdravotných dôvodov dlhodobo nemôže zúčastniť konania) a iba ustanovený opatrovník (ako zástupca účastníka neznámeho pobytu) má potom možnosť podať proti tomuto uzneseniu odvolanie (Zborník IV. str. 180), v ktorom môže namietat', že s ustanovením nesúhlasí.

V prejednávanej veci z hľadiska skutkového vychádzali sudy nižšieho stupňa z toho, že v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 253/2010 podmienky na ustanovenie opatrovníka otcovi dieťaťa T. F. ako účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy podľa § 29 ods. 2 O.s.p. v danom prípade boli zistené vyčerpávajúcim spôsobom. Podľa obsahu spisu v čase podania návrhu matky na zvýšenie výživného z 28.9.2010 bol otec prihlásený k trvalému pobytu na adrese A.. Keďže sa na tejto adrese nezdržoval, súd vykonal šetrenie cestou Ústrednej evidencie väzňov, CEPO Banská Bystrica, Mestského úradu Trnava, Sociálnej poisťovne,

Obvodného oddelenia Policajného zboru Trnava, cestou bývalého zamestnávateľa S. Z vyjadrenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Trnava a Mestského úradu v Trnave zistil, že otec je prihlásený na trvalý pobyt na adrese ulica A.. Z vyjadrenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave šetrením u matky otca Z. F. zistil, že otec na adrese trvalého bydliska sa nezdržuje už viac rokov, menovaná nevedela uviesť, kde sa otec zdržiava, lustráciou iná adresa nebola zistená. Podľa Ústrednej evidencie väzňov Bratislava otec vo výkone väzby ani trestu v čase šetrenia nebol. Podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne otec bol trvale prihlásený na adrese A., jeho posledný zamestnávateľ od 6.7.2010 do 9.11.2010 bol S. Podľa vyjadrenia S., na ktorú spoločnosť súd prvého stupňa robil taktiež dotaz, otec bol prihlásený k trvalému pobytu na adrese A.. Dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa otcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom, keď súd prvého stupňa pre neznámy pobyt otca správne aplikoval ustanovenie § 29 ods. 2 O.s.p. po tom, čo vyčerpал všetky dostupné možnosti na zistenie pobytu otca.

Zo spisu je zrejmé, že prvostupňový súd uznesením z 31. marca 2011 č.k. 28 P 253/2010-31 ustanovil otcovi T. F. opatrovníka pre konanie Blanku Šafránkovú, súdnu tajomníčku Okresného súdu Malacky, ktorej doručil uznesenie o ustanovení opatrovníka 6. apríla 2011, predchádzajúcej opatrovníčke Z. F. 7. apríla 2011 a matke 7. apríla 2011. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23. apríla 2011. Prvostupňový súd vo veci samej konal dňa 8. apríla 2011, keď rozsudkom vo veci samej na predmetnom pojednávaní aj rozhodol. Opatrovníčka otca sa predmetného konania nezúčastnila, ospravedlnila sa a žiadala, aby súd konal v jej neprítomnosti, o čom svedčí záznam zo dňa 8. apríla 2011 (č.l. 37). Zo spisu je zrejmé, že uznesenie o ustanovení opatrovníka súd prvého stupňa doručoval nielen predchádzajúcemu opatrovníkovi a novoustanovenému opatrovníkovi, ale aj matke dieťaťa, hoci na to nebol dôvod. Občiansky súdny poriadok upravuje doručovanie písomností súdom v ustanoveniach v § 45 a nasl. Podľa právnej úpravy uznesenie o ustanovení opatrovníka účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, sa doručuje iba ustanovenému opatrovníkovi (§ 40 ods. 7 O.s.p.). Odhliadnuc od týchto skutočností, v čase, keď súd prvého stupňa konal a vo veci meritórne rozhodol, teda dňa 8.4.2011, otcovi dieťaťa T. F., ktorý bol v tom čase na neznámom mieste, nebol právoplatne ustanovený opatrovník pre konanie.

Ak súd neprávoplatne ustanoví účastníkovi opatrovníka a v ďalšom priebehu konania už nekoná s účastníkom, ale len s jeho opatrovníkom, odníma týmto tomuto účastníkovi možnosť pred súdom konať, lebo mu znemožňuje realizáciu jeho viacerých procesných práv,

predovšetkým práva, aby jeho vec bola prerokovaná na súde v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonaným dôkazom (viď aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd). Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Dovolací súd preto zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 357/2012, 11 CoP 98/2013 v časti, v ktorej odmietol odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38 a nadväzujúci výrok o trovách konania podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a rozsudok Okresného súdu Pezinok z 8. apríla 2011 č.k. 28 P 253/2010-38, keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa má vady, pre ktoré sa zrušilo rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil Okresnému súdu Pezinok na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

Dovolateľ podal dovolanie aj proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 357/2012, 11 CoP 98/2013 v časti, v ktorej krajský súd odmietol odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok z 9.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-28, ktorým bola dovolateľovi ustanovená opatrovníčka Z. F., na základe ktorej odvolania bolo predmetné uznesenie zmenené uznesením z 31.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-31, a za opatrovníčku pre dovolateľa bola ustanovená Blanka Šafránková, súdna tajomníčka Okresného súdu Malacky.

V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie otca v zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm.a/ a e/ O.s.p. Dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje žiaden zo znakov uznesenia podľa § 239 ods. 1, 2 O.s.p. Dovolanie preto podľa citovaných ustanovení prípustné nie je.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. dovolateľ v dovolaní proti tejto časti uznesenia odvolacieho súdu netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie v tejto časti uznesenia odvolacieho súdu je procesne neprípustné a preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. odmietol (v časti, v ktorej dovolací súd odmietol odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok

z 9.3.2011 č.k. 28 P 253/2010-28). Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania otázkou vecnej správnosti v tejto časti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa nezaoberal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová